

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Ay XII

Reus Dimars 14 de Setembre de 1897

Núm. 3.366

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Pias.
n provincies trimestre: 1.50
Extranger y Ultramar.
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, llibrería Mallofré, carrer Junquera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia
FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT
Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Lo DOCTOR BIADA, oculista del Hospital del S. G. de Barcelona, ex-
quefe de clinica y ab titol de las universitats de Berlin y Würzburg, ex-ajudant
dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.

Reb en CONSULTA á Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 á 12 y de 4 á 5.

Arrabal alt de Jesús, 38, sobre 'l Correu.

Los demés dias á Barcelona, Claris, 44, cantonada á la Gran Via, de 11 á una
y de 4 á 5.

SECCIÓ DOCTRINAL

Lo «meeting» de diumenge

Seria negar l'evidencia si diguéssim que l'«meeting» del diumenge no tingué sa relativa importancia, ja que en ell prengueren part personatges de primera fila dins de la fusió republicana y fins dins de la política espanyola; mes dins d'aquells «meeting» s'hi trobà á faltar una cosa, l'ànima d'un ideal, deficiencia que no havia de deixar prou satisfets fins als seus mateixos organitzadors.

Lo sol anunci de que l'ex-president de la república espanyola, D. Nicolau Salmerón havia de parlar, atragué al «Frontón» inmensa concurrencia. Poch després de las tres, hora en que entrarem al local, una inmensa gernació omplia ja la «cancha» y la escalinata, excepte un bossi del cap-de-vall en que l'sol hi batia de debó. Podia calcularse en unas tres mil personas las que allí hi havia reunidas, mes no's cregui per xó que totes combreguessen en los ideals de la fusió, puig entre ellas hi distingirem á molts regionalistes, federals, sagastins y fins conservadors; no obstant, eran en molt número los coneeguts republicans que s'hi veyan.

En lo moment d'entrar, nostre concitadà D. Ricart Guasch, ab aquella serietat y gravetat de paraula que li es proverbial, dirigia la paraula al públich explicant l'objecte de la reunió y fent la presentació dels personatges que anavan á parlar. Lo discurs del senyor Guasch, tal com calia, sigué purament de compliment, fugint sempre de doctrinarismes y vaguetats, puig se feu cárrech de que's dirigia ja á un públich que li era familiar y per lo tant ab qui son innecessarias explicacions y exposicions d'ideas exposadas ja moltes vegadas.

Evitant lo que la memoria ens puga ser infidel, no pretendrem presentar als oradors per rigorós torn, sino que aném á reflectar l'efecte que'ns produí quant aquells digueren de essencial.

Lo fill del Sr. Salmerón, menos jove de lo que'ns creyam, sigué un dels que primer parlaren y potser lo que més sapigué concretar sas ideas donat lo caracter de fusió del «meeting». Fent una enérgica y trista pintura del estat actual d'Espanya pera demostrar la necessitat d'anar directament á la revolució. Al revés de tots los altres oradors, ab prou feynas volgué donar caracter polítich á aquesta necessitat, sino que conseqüent á sas ideas exposadas de temps en diverses publicacions, digué que la revolució s'havia de fer pera l'únich fi de donar menjar als que patien miseria, si bé no'ns digné qui havian de ser los encarregats de donar-ne ni quina fora l'organización social dins de quina tindrían menjar los que are no'n tenen... segurament pera no trencar los pactes de la fusió.

Lo discurs del Sr. Odón de Buen, sigué un discurs

desgraciat, que de cap manera correspongué á la fama que gosa entre molta part del poble, principalment entre'l poble que sustenta ideas anti-catòlicas. Comensá donant voltas y més voltas al tema de la fusió sense que digués res de nou ni produís cap efecte en lo públich, mes al veure son fracàs, atacá de frente la cuestió colonial, particularment á Filipinas, pera entrar al seu fort, la cuestió religiosa. Atacá despiadadament als freres, deixant casi en l'olvit la desastrosa administració espanyola en l'arxipièlach, verdadera y principal causa de la guerra. Seguint per aquest camí y entrant á tractar de Cuba, doná una pobre idea de sas aspiracions de llibertat parlant d'exercits colonials, de drets que Espanya deu fer respectar y que are no pot per sa mala organizació militar y política, tot lo qual no'ns sorprengué en boca d'un enemich tan acèrrim del regionalisme, que propaga l'independencia religiosa més absoluta y l'espanta tot lo que significa independencia política y administrativa. Dins de la organizació lliure y regionalista dels estats, no es Espanya qui deu fer respectar sos drets á Cuba, es Cuba qui fa respectar sos drets dins del Estat y dins del món, estalviantnos aixis aqueixas guerres entre germans, que al fi y al cap portan la ruina de tothom, de vencedors y de venuts.

Lo que si ens sorprengué tractant aqueix mateix assumpto, sigué l'ex-diputat federal senyor Plá y Mas, puig afirmá que á defensar los intereses d'Espanya á Cuba, hi deuen anar tant los rics com los pobres, y no passar lo que passa are que qui te diners se'n lliura. Escolti senyor Plá y Mas ¿No seria mes natural que no hi tingués d'anar ninz? Tant preciosa es la vida de un pobre com la de un rich, y aixó de defensar que perquè hi van á morir los pobres hi vagin també los rics, es una trista doctrina. No es ab sanch pobre ni ab sanch rica com hem de guanyar nostra causa á Cuba, ja ho sab lo senyor Plá y Mas com á federal y ho sabém nosaltres com á regionalistas, encare que la mordassa de la fusió republicana li privés lo dirho al públich.

També parlá breument nostre compatriot senyor Jordana fugint de doctrinarismes y fent constar sols la seva honrada creencia de que anava á la unió perque aquesta era un medi pera arribar á fer entrar la nació per un camí de prosperitat y de justícia, y que sempre s'oferia generosament per totes las causas que poguessin procurar á fer que nostres fills fossin mes lliures y mes instruhits que nosaltres, los que perteneixém á la classe proletaria, tant oprimida y abandonada per los actuals governs.

Nostre company en la premsa senyor Litrán, prengué la paraula pera dirne sols quatre, y sigueren pera fer constar que encare que estava per tot el costat de la unió, ell era federal de tot cor, lo cual no deguera agradar gayre á alguns dels seus companys, que si fossin catòlics, al sentir anomenar federació farien

espantats lo senyal de la creu com si sentissen anomenar lo diable.

No tingué tant de valor, com havém vist, lo federal Plá y Mas, puig se mostrá tan tranzigent ab los demés republicans y fins ab los demés polítichs, que manifestá que un cop establerta havian de constituir dos partits que's partissen lo poder, ni mes ni menos que avuy. L'un partit hauria de estar constituí per tots los republicans avansats, y l'altre... per los mateixos monárquichs d'avuy, que s'haurian de dir republicans!!! Veyeivos fins abont arriba la tranzigencia de certs elements; ab tal de poguer governar, fins acceptarian lo poder á mitjas ab sos enemichs, los monárquichs, ab lo nom cambiat. Sempre ens ho havém cregut que per alguns l'idea republicana sols está en la forma, y que dintre aquesta conservarian tot lo d'avuy que'ns avergonyeis y ens arruina. Es d'estimar als que tenen prou franquesa pera confessarho.

Lo senyor Salas Antón, que també parló, ho feu ab energia, com cal á la llengua materna, que usá. Fent propaganda exclussivament revolucionaria, demostrant la necessitat de la revolució pera acabar ab los mals d'Espanya, quina trista situació pintá.

Lo Sr. Salmerón vingué á posar fi al «meeting» ab un discurs bastant llarch y en molts punts notable. La seva gravetat d'apòstol, sa veu sonora, sa paraula fácil y sempre docta, si no en lo fondo en la forma, li donen verdaderament caracter de gran home, en qui te fixada la esperansa gran part del Estat espanyol. Confessem sincerament que sa oratoria ens feu gran efecte, pero sa doctrina, en lo comensament del seu discurs, ens disgustá del tot. Comensá per afirmar la existencia del dret y de la legalitat, aquestos dos fantasmas de goma elástica de que se serveixen igualment tots los governs, sens mes necessitat que estirarlos ó arronsarlos. Devant del dret y de la legalitat, hi ha las necessitats dels pobles, y d'aquestes necessitats neixen las revolucions, no dels drets ni de las legalitats. Las empenqué contra 'ls federals per haverse negat á la unió, per no despullarse dels seus principis, y 'ls tractá poch menos que de falsos y traidors. No comprench la necessitat de despullarse un partit dels seus principis pera anar á la revolució, quan la revolució deu ferla únicament pera la implantació d'aquets principis que ell creu salvarlos. A fer la revolució, s'hi pot anar sense necessitat de parlar de principis ni d'extipular bases, puig l'acte material de la revolució no ho admet, aquestes son solas pera esser aplicadas al govern del Estat, y aquest govern no podrà constihirse si entre 'ls revolucionaris vencedors no domina una mateixa idea. ¿Qué farán al poder tants elements extrany y radicalment oposats? Barallarse, donar forsa als seus contraris pera al poch tornar á caure en lo descredit com succehí en la passada república. Los mals d'Espanya no venen solament de la Monarquia, venen de la centralisació, tant si'l quefe del Estat porta corona com gorro frigi, y á la centralisació convé destronar avans que al rey. No hem de destronar á un pera entronisar á un altre, hem d'atacar lo mal allá abont és, no allá abont figura ser.

Espanya es un país que ab prou feynas produheix pels habitants que treballan, y com aquí hi ha un poble postit y transhumant de polítichs y administradors, aquest poble ho está devorant y d'aquí vé la nostra ruina y la nostra miseria. Ni la monarquia ni la república unitaria ó á base d'autonomia, suprimeix aqueix poble; lo suprimeix lo regionalisme ó l'federalisme. Son grans los mals que aqueix poble parásit reporta á la patriá. Ell ha arruinat nostre comerç y nostra industria; ell ha arruinat nostra agricultura, ell ha encés la guerra á las colonias ab sas rampinyas y sas expo-

liacions, y ell abocarà l' Estat á la bancarrota ab sos empréstits y son orgull de rasse, que no cedeix ni devant de la rahó.

La seva segona part del discurs sigué mes radical y franch. Descriuí ab verdadera elocuencia les mals que estant afligint á Espanya y las vergonyas per que te de passar al atmetre ingerencias extrangeras en la cuestió de Cuba, fins al punt de que casi hagin de rebre tremolant un enviat dels Estats Units. Y tot aixó digué en Salmerón, ens passa perquè no podem imposarnos per faltarnos la rahó. Digué que Cuba, com las demás colonias, no era mes que una provincia espanyola, tant espanyola com las demás, y que desde fa un cuart de sigle, que demana per ella la mes amplia autonomia, á fi de que puga conservar-se espanyola. Y are pregunto jo: Si Cuba no es mes que una provincia espanyola, perquè per ella la autonomia y no per Catalunya ni las demás regions? ¿perque l' espanta l' regionalisme y ha de recriminar als federals que no han volgut abdicar de sas ideas de federació. Si la autonomia ha de ser un gran bé pera Cuba un gran bé deu ser pera Catalunya y pera las demás regions, principalment pera Catalunya, que no fa pas tant temps com Cuba que perdé sas llibertats per drets de conquesta y violencia.

En fi, en lo «meeting» de diumenge, encare que revestint un caràcter revolucionari y progressiu, hi faltá un ideal superior de llibertat y de descentralisació, y sobretot posá de manifest que no están gens ben agermanats sos adeptes. puig mentres uns afirmen lo dret de conquesta, altres donan la rahó als que sustentan una idea d' independència, fins al punt d' aplaudir als que enllá del mar empunyan l' arma pera conquistarla.

No posém gran fé en tal barreja d' elements.

J. ALADERN.

Gangas del regionalisme

Lo regionalisme sols imposará tributs proporcionals á las utilitats dels contribuyents: tenint probat que d' aquestas se n' ha de rebaixar 300 duros anyals á cada familia pera considerarlos indispensables á son sosteniment ó passament.

Pera compendrer be aqueixa ganga tributativa, los que no están ben enterats dels principis catalanistas aprobats en las Assambleas de Manresa, Reus, Balaguer y Olot, posarém los següents exemples.

Lo jornalero pagés, fuster, manyà, fabricant... que suposém te mitj duro diari, cobra l' any 182 duros y mitj: cantitat que per no arribar als 300 duros l' lliura de tributar.

Un comparet que tot lo que ha cullit durant l' any li val 1,400 duros: los arrendaments, adops, llevors... li importan 600 duros, tenim:

Cobrat.	1400 duros
Gastat.	600
Per lo passament.	300

Li resultan. 500 duros

de utilitat líquida, que aplicanli l' hu per cent, resulta que aquell comparet sols ha de pagar 5 duros l' any.

Un metje, apotecari, advocat que fassi 500 duros, pagant lo mitj per cent dels 200 que li sobran tindrà que dar á Catalunya 1 duro.

Un banquer, fabricant, comerciant, possehidor de rentas que té 30.000 duros, rebaixats los 300 duros, tindrà de pagar per 29,700 duros que al 7 per cent resultarán 2,079 duros á favor de la Patria.

Ab aqueixos exemples havem apuntat que s' pagarà sobre las utilitats del mitj al 7 per 100 per considerar lo regionalisme catalá que ab lo mitx, 1, 1 mitx, 2, 2 mitx... fins al 7 s' farán los repartos ab la més proxima exactitud y n' hi haurá prou pera cubrir las necessitats de Catalunya y del Estat espanyol.

Aqueixa ganga com ja s' compendrà s' refereix á las contribucions directes que sols serán: urbana, rural, industrial, comercial y per rentas. De las indirectas n' parlarém mes endavant.

De las explicacions donadas en lo apartat IV se n' dedueix: que un tendé, comerciant, fabricant... pot vendre tot lo que vulguí sens tenir que tancar may la porta per la alarma de que *hi han investigadores!* atés que aquestos no existirán; aixis com no hi haurá llibres que portin lo que ha de imposarse als industrials, comerciants, apotecaris, cafeters... per averlos tirat Catalunya al foc.

¿Trovas, jornalero, que s' necessari defensar lo Regionalisme? Tindrás mes barato los aliments, vestits, lloguers de casa, metjes y medicinas?

Lo demás que forman la escala tributaria, ¿no tindrán grans ventatjes morals y materials?

VICENS PLANTADA Y FONOLLEDA.

Mollet del Vallés, Setembre de 1897.

CRÓNICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS

del dia 13 de Setembre de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroides	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER particular
9 m.	757	74		57	Nuvol	
3 t.	753	72				

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo	direccio	classe	can
9 m.	Sol. 38	15	22	SE.	Cir Cun	0'5
3 t.	Sombra 28		26	SE.		0'5

A la tarde d' ahir y després d' una persistent malaltia, morí D. Pere Pau Roig Marca, pare de nostres amichs D. Joseph Maria Roig Boqué, apoderat general de la casa de comers d' aquesta plassa de la Sra. Viuda de D. Tomás Abelló, y D. Pere Pau, tenedor de llibres de la societat «Gas Reusense».

L' enterro tindrà lloch á las cinch de la tarde d' avuy, sortint lo convoy mortuori del carrer de la Merceria número 11.

Sentim de totes veras la pérdua dolorosa sufrerta per nostres amichs los senyors Roig, als que doném lo pésam mes sentit.

La campanya del govern centralista contra las aspiracions autonomistas de las nacionalitats naturals del Estat espanyol, no han parat, ni presentan aspecte d' acobarse.

Sembla que una alta autoritat militar de Biskaya ha escrit una memoria sobre l' moviment fuerista de las regions basques, que l' aludit senyor ha confós llástimosament ab lo carlisme. Se diu també, que consultada una autoritat civil sobre l' cas, ha convingut ab las opinions esposadas per l' autor de la esmentada memoria y com á consecuencia dels treballs d' un senador y d' un diputat á Corts, se ha variat lo personal bascongat d' una de las branques de la Administració pública, que exercia sas funcions á Biskaya. Aquest darrer fet, que es lo que més proba l' afany centralisador dels governants espanyols, ha sigut confirmat per nostre estimat company «Euskaldun» de Bilbao.

Molt fácil que á Catalunya, además de las célebres llistas fetas per la policia honoraria, tingué també memorias d' autoritats superiors y disposiciones pera cambiar los pochos empleats catalans que queden. Per are res ne sabém; pero no es per demás estar al aguayt dels delegats centralistas.

Lo dissapte á la nit, contragué matrimoni á Barcelona la reusense y simpática senyoreta Elvira Prieto Freixa, filla de nostre paysá lo dibuixant y ferm catalanista don Frederich, ab lo il·lustrat jove argentí don Camilo Clausolles, fill del eminent doctor en medicina, d' iguals nom y apellido, resident á Buenos-Aires.

Al donar mils enhorabonas als nous desposats, los hi desitjém una may acabable lluna de mel.

La reputada casa editorial de Barcelona de don Lluís Tasso, acaba de posar á la venta lo cuadern 11 de «El ejército Español», preciosa colecció de fotografias instantaneas, totas ellas sumament interessants.

Aquest últim conté 16 autotipias en que s' representan varis exercicis y practicas de marina, cos de alabarders y remonta de caballs, totas fetas ab una pulcritud y esmero propias de la reputació de tan acreditada casa.

Se troba de venta en las principals llibrerias.

La primera obra que s' estrenará en lo Teatre Catalá (Romea) de Barcelona, en la vineata temporada, será l' drama en tres actes original d' en Ernest Soler de las Casas, «La Llar», seguint després «Lo Nuvi» d' en Joseph Felin y Codina y «Lo Cécich» d' en Angel Guimerá.

Se troba malalta de gravetat la Sra. D.ª Antonia Tarrats, mare de nostres amichs don Sebastiá y don Agustí Torroja y Tarrats.

Lo diumenge al vespre s' administraren los Sants Sagraments á la malalta á qui desitjém una prompte y completa millora.

Definitivament lo dia 27 del mes que som, tindrà lloch á Barcelona l' acte solemne de posar la primera

pedra del monument al fundador de nostre teatre nacional En Frederich Soler.

La nova construcció s' aixecará á la plassa del Teatre, ab lo que s' vindrá á confessar que l' nom d' aquell espay se refereix al Teatre Nacional de Catalunya.

En lo tren correu del diumenge sortí cap á Logroño nostre bon amich y company don Alvar Bielza y Romero acompanyat de la seva senyora y fill.

Diuhen de Mora d' Ebro que divendras, se produhí un formidable incendi en la fábrica de guix dels senyors Hernandez Pujol y Montagut. A pesar de lo avansat de la hora, hi acudí gran part del vehinat pera prestar auxili. Tots quants esforços se feren foren inútils porque ls flams invadiren un magatzem de fustas, produhint espant y horror. Quedá l' edifici convertit en escombrerias y cendras. Los desperfectes son de molta importancia, pero no hi hagué que lamentar cap desgracia personal.

També nos diuhen de la mateixa que s' treballa ab gran activitat en la recolecció de la verema. Aquest any la cullita es regular pero de calitat molt superior en la mejor part de las partidas, degut á que las vinyas se troban exentas de la plaga filoxérica que tanta estragos causa en los pobles del Priorat, sumits en la més deplorable desolació. En los pobles limítrofes com Corbera, Gandesa, Benisanet, Mora la Nova y Garcia d' Ebro, se paga la verema á 15 pessetas carga de 100 kilograms.

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per diferentas especies, puja la cantitat de pessetas 1012'10.

Ha mort á Barcelona la mare del ciclista d' aquesta ciutat D. Anton Sanromá y mare política de nostre bon amich lo conegut poeta D. Bonaventura Sanromá Quer. Doném nostre més sentit pésam á la atribulada familia.

Copiem de «El Defensor» de Vinaroz: «Lo dimars anclá en nostre port l' hermós yate «Nixe», propietat del arxiduch Lluís Salvador Hampsburgo.

Lo dimecres, l' august vintjé, acompanyat de son secretari particular y fills d' aquest, ohí missa en nostra Iglesia Parroquial, trasladantse després en carruatge al ermitori de Sant Sebastiá.

Lo dijous á las 10 del matí abandonaren nostre port envers á Tarragona.»

Llegim en lo «Noticiero» de Barcelona d' avans d' ahir nit:

«Se troba en aquesta capital lo llorejat escultor tortosí D. Agusti Querol, encarregat d' esculpir lo monument que s' ha d' elevar á la memoria de Frederich Soler.

Encarque d' avuy á demá hagi de sortir pera Madrid, es probable que, á instancias del Ajuntament, regressi á Barcelona pera concorre á la colocació de la primera pedra del expressat monument qual acte tindrà lloch lo 28 del actual.»

S' están acabant los treballs de la carretera de Pobleda á Scala-Dei, faltant solzament pera obrirla al públich construhir algunas obras d' escassa importancia, que s' suposa estarán del tot llestas dintre de duas ó tres setmanas.

Un telégrama de New-York *Daily Mail* anuncia que l' govern americá fa preparatius navals pel cas d' haver de sostenir una guerra.

Entre ls vinaters de Pobleda y Cornudella y en general en tot lo Priorat regna gran desconsol á consecuencia de que aquest any la cullita de ví será molt magre ja que la filoxera acaba de matar tots los cepes.

Comunican de Vallvidrera que en la carretera y prop del bosch se trobá l' cadáver d' un desgraciat suicida que portava en la roba las inicials F. P.—Se ns assegura que posá fi á sa vida per medi d' un veneno.

Cumplint las disposiciones testamentarias de don Jaume Piquet, lo del Odeon de la capital, l' Ajuntament de Sarriá anuncia un concurs pera que vulguin optar al 6 premis de 250 pessetas cada un, que serán donats als que per sos actes virtuosos s' hagin fet mereixedors d' ells.

Segons llegim, la Junta directiva del Foment del Treball Nacional de Barcelona ha acordat apoyar las pretensions dels exportadors é importadors al arxipi-lech filipí de que s' equiparin los aranzels de Filipinas ab los de la Península, y que així com en la actualitat l' excés entre 'l declarat y lo que resulta de reconei-zement quan excedeix del 5 per 100, es causa de que 's consideri la mercaderia com estrangera, pesant sobre la mateixa los drets, multas y recarrecs que aquets gravitin sols en la diferencia observada.

Se nomenarà una comissió encarregada de redactar la instancia corresponent y pera que emplehi tots los medis conduents al resultat que 's persegueix.

SECCIO OFICIAL

Institut de 2.ª ensenyansa de Reus

Desde 'l dia 15 del corrent á las 10 del matí donaràn principi en aquest Institut los exámens d' ingrés pera la 2.ª Ensenyansa continuant fins lo dia 30, los dillons y divendres de cada setmana.

Los aspirants, al acte de solicitar examen presentarán la partida de naixement ó la cédula personal si fossin majors de 14 anys, satisfent com drets, 5 pesetas en metàlich, una pólissa d' una pesseta, un timbre del ímpost de guerra de deu céntims y altre mòvil del mateix valor.

Lo que d' ordre del M. I. Sr. Director se fa públich pera coneixement dels interessats.

Reus primer de Setembre de 1897.—Lo Secretari, Lluís de Olavarrieta.

Centro Catòlich

Lo dia 15 del corrent mes quedarà oberta la matrícula pera las classes següents:

Instrucció primària, dibuix lineal y de figura; las que comensarán lo primer d' Octubre de las 8 á dos quarts de deu de la nit.

Doctrina cristiana y preparació pera la primera Comunió los diumenges de 3 á 5 de la tarde.

Pera ser admés á ditas classes que son completament gratuïtas, deuben acreditar los aspirants tenir bona conducta, ser pobres y perteneixer á la classe obrera.

Reus 13 de Setembre 1897.—P. A. de la J. de G. —Lo secretari, Francisco de P. Bertrán y Blanch.

Registre civil

dels dies 11 y 12 de Setembre de 1897.

Naixements

María Antonia Pujol Sans, de Joan y Antonia.— María Vergés Fortuny, de Carles y María.

Matrimonis

Emili Ribas Alsinellas, ab Josepha Marqués Zaragoza.

Defuncions

Joan Escoda Cascante, 21 anys, A. de S. Pere.— María Baró Bertrán, 49 anys, Amargura 43.— Ramón Borrás Vallvé, 80 anys, Palo Santo 8.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—La Santa Creu.
Sant de demà.—Sant Nicomedes.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

BARCOS A LA CARGA

Pera Génova y Liorno sortirà lo dia 14 del actual lo vapor Sagunto, que despátxa D. Anton Mas y March.

Pera Nova York y Filadelfia directament sortirà del 15 al 20 del corrent lo vapor «Pawnee», son agent don Modest Fenech.

J. Marsans Rei

Representant: **JOAQUIM SOCIATS**

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Última hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	64.97	Filipinas	
Exterior	81.70	Aduanas	96.25
Amortizable	79.25	Cubas 1886	97.
Fransas	18.50	Cubas 1890	80.12
Norts	22.85	Obs. 6 0/0 Fransa	
Exterior París	62.21	Obs. 3 0/0	51.25
París	31.60	Londres	33.15

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSI DE REUS

Colisacions realitzadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64.97	Fransas	18.50
Exterior	81.66	Cubas vellas	96.95
Colonial		Cubas novas	80.06
Norts	22.75	Aduanas	96.31
Obligacions		Oblig. 3 0/0 Fransas	51.25
		Filipinas	93.62
PARIS			
Exterior	62.18	Norts	
GIROS			
París	31.60	Londres	33.15

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Vallés Vallduvi.

Londres	90 d/f.	00.00 diner	8 d/v.	00.00
París	8 d/v.	00.00	Marsella	00.00
VALORS LOCALS		DINER PAPER.	OPER.	

ACCIONS			
Gas Reusense	0.10	0.10	0.10
Industrial Harinera		850	0
Banch de Reus		600	0
Manufacturera de Algodon		500	0
C.ª Reusense de Tranvias		100	0
privilegiadas al 5 per cent.		415	

ANUNCI PARTICULARS

Colegi de la Inmaculada Concepció

DIRIGIT PER

D.ª Magdalena Martorell

Carrer de la Font, núm. 2. principal

Lo 15 del present mes comensan las classes corresponents á la Instrucció primària elemental y superior, aixís com las de música, dibuix y francès.

S' admeten mitj pensionistas y recomenadas.

TELEGRAMAS

Madrid 12.

En lo ministeri d' Hisenda s' ha celebrat la subasta pera l' arrendament de la administració y cobranza del ímpost sobre 'ls petrolis, haventse presentat sols una proposició suscrita per don Benigno Chavarri y don Enrich Arespi, de Bilbao, oferint 18.500.000 pesetas; lo tipo de la subasta era de 18 milions.

A la proposició acompanya altra en la que 'ls senyors Chavarri y Arespi, indican algunas modificacions que jutjan de precis introduhir en lo plech de condicions del arrendament.

S' acordá que una ponencia formada pels directors generals d' Aduanas é inspectors, estudiessin las modificacions en cuestió.

Se creu que la subasta será declarada deserta.

—Ab fetxa d' avuy s' han rebut los següents despais oficials:

«Ab Holguín sols tinch comunicació marítima cada cinch dias; per aixó dono amplias facultats al comandant general, elegint pera aquest càrrech un general de condicions.

Vaig tindre confidencias de que l' enemich tirotejaba á Victoria de las Tunas y ho vaig comunicar lo dia 24 al general Luque, lo cual rebé la noticia al regressar de Bijarú quan ja s' havia verificat la rendició.—Weyler».

«Ampliant lo parte d' avuy dech dir que després de destruhits per los rebeldes lo poblal y 'l fort, lo comandant militar, tres oficials y 75 soldats, se rendiren á condició de conservar armas y caballs, ser escoltats á Holguín y portar los malalts y ferits al hospital mes pròxim.

Se creu que 'l resto de la guarnició, rendit avans, hagi sigut conduhit á Puerto Príncipe.

Los canons de Victoria de las Tunas, uns quedaren inutilisats als primers disparos y altres, després de llansar 50 granadas, espoletas de granadas, penyos de Mauser y municions, foren inutilisats avans d' entregarlos al enemich, lo qui confessá que tingué més de 100 morts. T' enemich encengué fogueradas pera la cremació de cadávres.

L' aescel comensá lo dia 14 per tiroteigs fins lo dia 24, que comensaren los treballs d' aprofitze y 'ls preparatius de siti.

La nit del 27 hi hagué un gran foch, cridant l' enemich la atenció per altres punts pera protegir los treballs.

A la matinata del dia 28 comensá l' atach sério y jugá la artilleria enemiga, destruhint lo fort, los cuartels, l' hospital y 'l poblal.

Lo dia 29 s' issá la bandera de la Creu Roja en l' hospital y creyent Calixte Garcia que 's demanava parlament enviá un comissionat.

Al enterarse de la significació de la bandera digué que no respectava res y va rompre foch d' artilleria sobre l' hospital, morint baix las excomberrias molts malalts.

Lo comandant del batalló de Puerto Rico, D. Jacob Menac, morí gloriosament.

Lo dia 30 l' enemich s' apoderá de las runes de Victoria de las Tunas.

Diu lo general Luque que 'ls defensors han deixat á salvo l' honor militar.

La guarnició s' componia de 215 homes y 135 malalts.

Los presoners retornats dinhen que á pesar d' aquest fet, l' esperit dels insurrectes segueix més decaygut. No parlan de véncer y 's preocupan sas molts baixas.

Comunicaré á V. E. quantas noticias rebí.—Weyler.»

—Los diaris yankees sensats s' ocupan de lo occorregut á Victoria de las Tunas y expressan la creencia de que no influhirá en las negociacions pera la pau ni provocar los escrúpuls de M. Mac-Kinley.

—Se considera feta la reconciliació dels silvelistas ab los conservadors, confiant los ministerials vencer las resistencias en que sembla embolicat avuy lo senyor Silvelá.

—Publica l' «Heraldo de Madrid» un article en lo que manifesta que es increíble que puga formarse un ministeri presidit per lo duch de Tetuán.

«Aixó, diu lo colega, seria una provocació als liberals y á la opinió neutra; equivaldria á tornar als anys de 1866 y 1867, desempenyant lo duch lo paper de Gonzalez Bravo.

París 12.

Dos sabís inglesos, MM. Grenfell y Hunt, han descubert á Behnesa, població situada en lo mateix lloch que ocupá la antiga Oxyrhynchus, un diposit d' antichs arxius.

S' han enviat ja á Inglaterra 200 caixas plenas de documents sobre papiro.

S' han descubert fragments inèdits de Safo, Aristófano y Desmóstenes.

Lo corresponent del «Daily Telegraph» en Constantinopla, creu que es precis abandonar tota esperansa d' acord, puig Alamaya fa surgir continuament novas dificultats ab sas exigencias pera la garantia del empréstit grec.

S' ha aplasat novament la reunió dels embaixadors lo mateix que l' aixecament del bloqueig de la isla de Creta.

—Simla.—Segons noticias rebudes de la frontera Norest, se creu que tots los desfiladers importants que conduheixen al Turkestan y al Afganistan han caigut en poder dels insurrectes.

—Roma.—«Il Secolo» publica noticias de Viena de carácter privat, afirmant que 'l Sr. Visconti Venosta, ministre de Negocis extranjers d' Italia, ha sostingut la necessitat absoluta d' un cambi en lo que la política alemana te d' hostil pera Inglaterra, puig, ha dit, si Russia y Fransa remogessin la cuestió d' Egipte tindria Italia que inclinarse á la política inglesa.

—Telegrafia de Moscou que un procedent de Varoslaw topá contra una pared de la estació, obrint en la mateixa un gran boquet.

Resultaren varis vagons destrossats y feridas unas deu personas, dos d' ellas gravement.

—Comunican de Hazlton, Estat de Pensilvania, que s' han dictat autos de presó contra 'l governador y 12 diputats acusats d' haver pres part en la matanta de miners.

—Los diaris inglesos publican extensas interviews celebradas ab personatges carlistas.

Tots ells convenen en que 'l carlisme comple á Espanya ab molts partidaris. Alguns afirman que don Carlos no es per ara partidari de la guerra.

Ferrocarril económic de Reus á Salou

Servey de trens que regirá desde 'l dia 1 de Stembre de 1897.

SORTIDAS DE REUS.—Matí: 4.10, 6.44, 9.06.

Tarde: 12.35, 2.32, 3.48, 6.20.

SORTIDAS DE SALOU.—Matí: 4.56, 7.32, 10.46.

Tarde: 1.57, 3.12, 5.10.—Nit: 7.25.

Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució,

